
Zarasų rajono socialinių paslaugų centro

2022 m. veiklos ataskaita

Zarasai
2022 m.

ZARASŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Malūno g. 2, 32129 Zarasai, tel. / faks. (8 385) 51 537, el. p. soc. paslaugos @gmail.com
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 300137144

ZARASŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO 2022 M. VEIKLOS ATASKAITA

2023-03- Nr.

I SKYRIUS VADOVO ŽODIS

Zarasų rajono socialinių paslaugų centras (toliau – Centras) - savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurios tikslas – tenkinti Zarasų rajono gyventojų poreikius teikiant socialines paslaugas, savo veiklą grindžiant Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, kitais teisės aktais.

Šiandien ypač svarbu, kad kiekvienam Zarasų rajono gyventojui, gyvenančiam mieste, miestelyje ar kaimo vietovėje, būtų suteiktos vienodos galimybės gauti socialines paslaugas. Svarbi ne tik teikiamų socialinių paslaugų įvairovė ir jų prieinamumas, tačiau svarbiu faktoriumi tampa ir teikiamų paslaugų kokybė, jų efektyvumas.

Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. I2(6.71 E) -246 „Dėl teisės Zarasų rajono socialinių paslaugų centrui teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo“, nuo 2022 m. sausio 1 d. Centrai buvo suteikta teisė tris metus teikti akredituotas socialinės priežiūros paslaugas:

1. Pagalbą į namus suaugusiems asmenims su negalia ir jų šeimoms, senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms, kitiems asmenims ir jų šeimoms (laikinais dėl ligos ar kitų priežasčių savarankiškumo netekusiems asmenims).

2. Socialinių įgūdžių ugdymą, palaikymą ir (ar) atkūrimą socialinę riziką patiriantiems vaikams ir jų šeimoms, socialinę riziką patiriančioms šeimoms.

3. Intensyvią krizių įveikimo pagalbą vaikams, kuriems pagal Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą nustatyta laikinoji priežiūra, kitiems tos šeimos vaikams kartu su jų atstovais (atstovu) pagal įstatymą, socialinę riziką patiriančioms šeimoms.

4. Apgyvendinimą namuose socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims, senyvo amžiaus asmenims, kitiems socialinę riziką patiriantiems asmenims.

5. Pagalbą globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti, vaikus globojantiems (rūpinantiems), prižiūrintiems ar įvaikinusiems asmenims, asmenims, besirengiantiems tapti globėjais (rūpintojais), budinčiais globėjais, įtėviais ar šeimynų dalyviais.

Akredituotoms socialinėms priežiūros paslaugoms teikti buvo įgyvendinti pagrindiniai reikalavimai: Centre įdarbinti socialiniai darbuotojai, individualios priežiūros darbuotojai, atitinkantis personalo išsilavinimui keliamus reikalavimus ir nuolat tobulinantis savo profesinę kompetenciją, kuri padėtų užtikrintų tinkamą teikiamų socialinės priežiūros paslaugų kokybę, reikalavimus atitinkančios patalpos ir k.t.

Atrodytų, sudarius palankias sąlygas ir augant socialinių paslaugų teikėjų skaičiui turėtų išsispęsti didelė dalis rajono socialinių problemų, tačiau išlieka iššūkis kaip aiškiai apibrėžti socialines paslaugas, nustatyti standartus ir užtikrinti nuoseklų ir sistemingą minėtų teikėjų teikiamų paslaugų kokybę, stebėseną ir priežiūrą.

2022 m. gegužės mėn. Zarasų rajono socialinių paslaugų centrui suteiktas Europos socialinių paslaugų kokybės užtikrinimo sistemos (EQUASS) sertifikatas, skirtas socialinių paslaugų kokybės užtikrinimui ir kontrolei.

EQUASS sertifikatas suteiktas Zarasų rajono socialinių paslaugų centro pagalbos į namus ir dienos socialinės globos, asmens namuose padaliniiui. Ši paslaugų kokybės sistema įdegta neatsitiktinai, nes šios paslaugos yra vienos iš populiariausių rajono gyventojų tarpe ir turi aiškų

teisinių reglamentavimą, apibrėžiantį paslaugos teikimo normas. Centras turi veiklos vertinimo sistemą, pagal kurią analizuoja teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir jų veiksmingumą, o tai svarbu planuojant įstaigos valdymą, socialinių paslaugų plėtrą, finansinius bei žmogiškuosius išteklius.

Įgytas dokumentas įgalina užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę bei nuolatinį tobulinimą, atsižvelgiant į individualius kiekvieno paslaugų gavėjo poreikius.

Ant Zarasų rajono socialinių paslaugų centro pastato stogo įrengta 24,800 KW fotovoltinė saulės elektrinė, kuri padeda sutaupyti įstaigos išlaidas elektros energijai, mažina neigiamą poveikį aplinkai.

2022 m. pavyko įgyvendinti visus pagrindinius įstaigos siekius – užtikrinti darnią, orią ir saugią aplinką bei sąlygas, kiekvienam asmeniui gauti individualią, jo poreikius atitinkančią pagalbą, siekti nuolatinio paslaugas teikiančių darbuotojų kompetencijų tobulinimo ir kvalifikacijos kėlimo, efektyviai organizuoti įstaigos veiklą.

II SKYRIUS

VEIKLOS PLANAVIMAS IR TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Centro veikla planuojama atsižvelgiant į Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą Zarasų rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginį plėtros planą, Zarasų rajono savivaldybės patvirtintą Zarasų rajono savivaldybės 2022 m. socialinių paslaugų planą. Siekiant užtikrinti įstaigos nuoseklų darbą, buvo parengtas Centro 2022 m. veiklos planas. Kasmet sudaroma metinė pajamų ir išlaidų sąmata. Vidaus kontrolei ir rezultatų analizei atliekamas veiklos ir finansinių rezultatų vertinimas kas ketvirtį, po pusmečio ir metų pabaigoje. Įstaigos veiklos programa nuolat koreguojama, atsižvelgiant į LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Zarasų rajono savivaldybės strateginius planus.

Prioritetinės kryptys:

1. Užtikrinti kokybišką socialinių paslaugų teikimą Zarasų rajono gyventojams ir jų interesų atstovavimą.

2. Sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdytis ir stiprinti ryšius su visuomene.

3. Sudaryti sąlygas geresnei gyvenimo kokybei, padėti įveikti socialinę atskirtį, stiprinti gebėjimus savarankiškai spręsti socialines problemas bei padėti išsaugoti ir atgauti fizines, psichologines socialines funkcijas.

Centro misija – globoti silpnesnius, lengvai pažeidžiamus visuomenės narius (šeimas, patiriančias socialinę riziką, pagyvenusius ir neįgalius asmenis, skurdžiai gyvenančias šeimas, rizikos grupės asmenis ir kt.), teikti jiems socialines paslaugas „po vienu stogu“ (vienoje įstaigoje), gerinant jų gyvenimo kokybę, padedant jiems tapti lygiaverčiais visuomenės nariais.

Centro vizija – sukurti atvirą naujovėms, nuolat besikeičiančią ir tobulėjančią įstaigą.

Centro vertybės:

Profesionalumas – būdami savo srities specialistais nuolat ieškome geriausio sprendimo, naujų darbo metodų bei formų, siekiame tobulėti, trokštame žinių ir esame iniciatyvūs, skatiname kūrybiškumą.

Atsakingumas – prisiimame visišką atsakomybę už savo darbą, teikiamų paslaugų kokybę. Dirbame taip, kad galėtume didžiulotis savo įstaiga ir jos veikla.

Pagarba žmogui – mes tikime, kad žmogus yra svarbiausia vertybė, siekiame išklausti ir elgtis be išankstinio nusistatymo, esame jautrūs kito žmogaus nuomonei ir situacijai, tolerantiški, atviri sau ir visuomenei.

Inovatyvumas – domimės naujovėmis ir jas skatiname, ieškome tobulėjimo sričių ir siekiame jas įgyvendinti, esame dinamiški ir pasiruošę įvairiems pokyčiams.

Bendradarbiavimas – veikiamo vieningai vardan bendro tikslo, dalijamės žiniomis ir patirtimi, diskutuojame ir geranoriškai padedame vienas kitam.

Centro veiklos tikslas – didinti visų Zarasų savivaldybės bendruomenės narių galimybę gyventi orumo nežeminančiomis sąlygomis ir teikti socialines paslaugas įvairioms socialinės rizikos grupių asmenims, šeimoms.

Zarasų rajono socialinių paslaugų centro **funkcijos** numatytos Zarasų rajono socialinių paslaugų centro nuostatuose, patvirtintuose Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugsėjo 3 d. sprendimu Nr. T-161.

Bendrosios socialinės paslaugos:

- informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas;
- socialinių paslaugų asmeniui (šeimai) planavimas;
- socialinių paslaugų teikimo asmeniui (šeimai) organizavimas;
- aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis;
- kitos paslaugos.

Specialiosios socialinės paslaugos:

▪ **socialinė priežiūra** – socialinė pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas, intensyvi krizių įveikimo pagalba, apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre, pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, itėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti.

- **socialinė globa** – dienos socialinė globa asmens namuose.

III SKYRIUS VEIKLOS REZULTATAI

BENDROSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Bendrosios socialinės paslaugos yra atskiros, be nuolatinės specialistų priežiūros teikiamos paslaugos. Bendrųjų socialinių paslaugų tikslas – ugdyti ar kompensuoti asmens (šeimoms) gebėjimus savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Paslaugų teikimo trukmė / dažnumas priklauso nuo asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikio.

Bendrųjų socialinių paslaugų tarnyba vykdo šias funkcijas (teikia šias socialines paslaugas): informavimas; konsultavimas; tarpininkavimas ir atstovavimas; aprūpinimas drabužiais, avalyne, kitais daiktais, gavus paramą; aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis (toliau – TPP), sociokultūrinės paslaugos.

Socialiniai darbuotojai pastebi, kad informavimo ir konsultavimo paslaugų spektras yra labai platus – asmenys kreipiasi dėl informacijos apie artimųjų slaugos ar priežiūros organizavimą namuose, aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis, socialinės globos paslaugų gavimą, paramą drabužiais, daiktais ir pan.

Techninės pagalbos priemonės užsakomos Socialinių paslaugų centre. Priemonės nemokamai atvežamos iš Techninės pagalbos neįgaliams centro ir neatlygintinai išduodamos naudotis neįgaliams asmenims, pensininkams, neįgaliams vaikams, pasirašius su jais „**Turto panaudos sutartį**“, kurioje numatomi visi panaudos davėjo ir panaudos gavėjo santykiai.

2022 m. techninėms pagalbos priemonėms skirti buvo gauti 171 prašymas. Buvo išduotos 165 techninės pagalbos priemonės, 6 asmenys techninės pagalbos priemonių atsisakė.

SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO, PALAIKYMŲ IR (AR) ATKŪRIMO PASLAUGOS

Paramos šeimai tarnybos darbuotojai teikė socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugas (toliau – paslaugos), bei taiko atvejo vadybą šeimoms, patiriančioms socialinę riziką.

Socialinė rizika – veiksniai ir aplinkybės, dėl kurių asmenys (šeimoms) patiria ar yra pavojus jiems patirti socialinę atskirtį:

- suaugusių šeimoms narių socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti nepilnamečius vaikus (įvaikius) stoka ar nebuvimas;

- nepilnamečių vaikų (įvaikių) visapusio fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystimosi ir saugumo sąlygų šeimoje neužtikrinimas;
- psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta;
- smurtas; išnaudojimas prekybai žmonėmis;
- įsitraukimas ar polinkis įsitraukti į nusikalstamą veiklą;
- piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis; priklausomybė nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, azartinių lošimų;
- elgetavimas, valkatavimas, benamystė;
- motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas.

Vadovaujantis Atvejo vadybos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1-802 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. A1-141 „Dėl Atvejo vadybos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Tvarkos aprašas) atvejo vadybą inicijuoja Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vaiko teisių apsaugos skyrius (toliau – VTAS), taip pat atvejo vadybos procesas gali būti inicijuotas ir vaiko tėvų, ir (ar) pagalbą vaikams ir (ar) šeimoms organizuojančių ir teikiančių įstaigų, organizacijų prašymu.

Paskirtas atvejo vadybininkas vertina pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį. Nustatęs kompleksinės pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, atvejo vadybininkas pradeda atvejo vadybos procesą. Jeigu atvejo vadybininkas nenustato kompleksinės pagalbos poreikio, atvejo vadyba nėra pradama. Atvejo vadybininkai yra specialistai, kurie sutelkia pačią šeimą ir visus reikalingus specialistus dėl pagalbos suteikimo šeimai, esant sunkiai situacijai joje. Atvejo vadybos tikslas – rasti geriausią problemos sprendimo būdą ir suteikti šeimai tokią pagalbą, kuri ne tik padėtų išspręsti vaiko ir šeimos problemas, bet ir sudarytų sąlygas šeimai pačiai siekti reikiamų pokyčių, užtikrinančių vaiko fizinį ar psichinį saugumą ir jo interesus.

Vadovaujantis Tvarkos aprašo reikalavimais, atvejo vadybininkas renka visą atvejo vadybos procesui reikalingą informaciją apie vaiką ir jo šeimą ar kitus svarbius vaikui asmenis, pareikalaudamas jos iš švietimo, socialines paslaugas teikiančių įstaigų, teisėsaugos institucijų, vietos bendruomenės ir nevyriausybinų organizacijų, esant tarnybiniam būtinumui – iš sveikatos priežiūros įstaigų. Atvejo vadybininkas gautą informaciją sistemina, analizuoja, vertina pagalbos poreikį bei organizuoja atvejo nagrinėjimo posėdį. Atvejo vadybos posėdžio metu, atsižvelgiant į nustatytus rizikos veiksnių reiškimosi lygius, yra sudaromas Pagalbos planas, kuriame numatomi šeimos įsipareigojimai ir jų vykdymo terminai bei posėdyje dalyvaujančių specialistų atsakomybės.

2022 metais Paramos šeimai tarnyboje dirbo 4 atvejo vadybininkai. Visi darbuotojai einantys atvejo vadybininko pareigas, turi socialinio darbo su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis patirtį. Paramos šeimai tarnyboje 2022 m. atvejo vadyba buvo taikyti 135 šeimoms. 2022 m. pradėta taikyti atvejo vadyba 39 šeimose.

1 lentelė. Pagrindinės problemos, su kuriomis dažniausiai susiduriama šeimose, kurioms taikoma atvejo vadyba

Eil. Nr.	Pagrindinės problemos, su kuriomis dažniausiai susiduriama šeimose, kurioms taikoma atvejo vadyba:
1.	Finansiniai sunkumai, nepritekliai, skolos
2.	Socialinių įgūdžių stoka
3.	Tėvystės įgūdžių stoka (vaikų nepriežiūra, vaikų auklėjimo problemos ir kt.)
4.	Piktnaudžiavimas alkoholiu, kitomis psichiką veikiančiomis priemonėmis
5.	Vaikų negalia, sveikatos sutrikimai
6.	Tėvų negalia, sveikatos problemos
7.	Įtempti santykiai šeimoje, dažni konfliktai, smurtas
8.	Vaikų elgesio problemos (valkatavimas, mokyklos nelankymas, atsakomybės stoka)
9.	Skyrybos šeimoje
10.	Bedarbystė
11.	Pastovios gyvenamosios vietos nebuvimas, benamystė

55 šeimoms atvejo vadybos procesas 2022 m. buvo užbaigtas.

2 lentelė. Informacija apie užbaigtus atvejo vadybos atvejus

Atvejo vadybos proceso užbaigimo priežastys	Atvejų skaičius
Atvejo vadybos procesas užbaigtas, nes šeimoje neliko nepilnamečių vaikų (vaikas tapo pilnamečiu, emancipuotas arba sudarė santuoką)	6
Atvejo vadybos procesas užbaigtas, nes išnyko priežastys dėl kurių šeimai buvo inicijuota atvejo vadyba	31
Atvejo vadybos procesas užbaigtas, nes išvyko gyventi į kitą savivaldybę (užsienio valstybę)	1
Atvejo vadybos procesas užbaigtas, nes tėvams neterminuotai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa	6
Atvejo vadybos procesas užbaigtas, nes nenustatytas pagalbos vaikui (šeimai) poreikis	11

Seniūnija	Zarasų miesto	Zarasų rajono	Turmanto	Salako	Degučių	Antalieptės	Dusetų	Antazavės	Suviško	Imbrado
Atvejo vadybos atvejai	72	15	7	3	5	4	18	8	1	2

3 lentelė. 2022 m. atvejo vadybos atvejų pasiskirstymas pagal seniūnijas

Netolygus atvejų pasiskirstymas lėmė nevienodas šeimų, gyvenančių Zarasų rajono teritorijoje, pasiskirstymas seniūnijose. Didžioji dalis šeimų įsikūrė ir gyvena Zarasų mieste, ir Dusetų seniūnijoje. Šią situaciją įtakojo: socialinio būsto paskirstymas, darbo vietų atsiradimas, ugdymo įstaigų pasiekiamumo problema ir k. t.

Atsižvelgiant, kad gaunamų prašymų inicijuoti atvejo vadybos procesą, pasiskirstymas seniūnijose yra nevienodas, buvo siekiama optimizuoti atvejo vadybininkų krūvius ir suvienodinti šeimų skaičių tenkanti vienam darbuotojui, atvejo vadybininkai atvejo vadybos procesus koordinuoja keliose seniūnijose.

2022 m. Paramos šeimai tarnyboje dirbo 11 socialinių darbuotojų. Socialiniai darbuotojai, vadovaudamiesi atvejo nagrinėjimo posėdžio metu sudarytu Pagalbos planu, teikia pagalbą šeimoms jų socialinėje aplinkoje – lankosi šeimos namuose, tarpininkauja, atstovauja asmenis kitose įstaigose, informuoja, konsultuoja darbo vietoje bei telefonu, padeda šeimoms spręsti kylančius sunkumus.

Nuo 2022 m. lapkričio mėn. Paramos šeimai tarnyboje pradėjo dirbti individualios priežiūros darbuotojas (1 pareigybė). Šie darbuotojai skiriami šeimoms, patiriančioms sunkumų, siekiant įgalinti šeimas savarankiškai rūpintis ir tinkamai prižiūrėti savo vaikus, pozityviai auklėti ir ugdyti vaikus nuo gimimo, padėti šeimai sukurti palankią aplinką vaikų augimui ir raidai, kad jie galėtų sėkmingai augti ir vystytis. 2022 m. individualios priežiūros darbuotojas kartu su socialiniais darbuotojais padėjo dviem šeimoms ugdyti tėvystės įgūdžius, teikiant praktinę pagalbą auginant ir prižiūrint vaikus nuo 0 iki 1 metų amžiaus.

2022 m. gruodžio 31 d. socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas buvo teikiamos 80 šeimai, kuriose gyveno 177 vaikai.

Siekiant įvertinti socialinių darbuotojų teikiamų paslaugų kokybę, 2022 m. buvo vertinami socialinių paslaugų teikimo kokybiniai rodikliai:

- sėkmingų intervencijų, sprendžiant priklausomybės problemas, skaičius;

- įsidarbinusių asmenų skaičius;
- lankusių psichologų ar kitų specialistų konsultacijas dėl konfliktų ir smurto skaičius;
- šeimų, pagerinusių buitines gyvenimo sąlygas, skaičius;
- šeimų, kuriose vaikų mokyklos lankomumas pagerėjo ir tėvai daugiau domėjosi vaikų ugdymo procesu, skaičius ir kt.

Teikiant socialinę pagalbą socialinės rizikos šeimoms, ilgus metus buvo stebima, kad viena aktualiausių šeimos problemų yra tėvų piktnaudžiavimas ir priklausomybė nuo alkoholio, kas lemia vaikų nepriežiūrą, konfliktus ir fizinį bei psichologinį smurtą šeimoje, darbo praradimą, įsiskolinimus ir kt. Atsižvelgiant į tai, didelis dėmesys buvo skiriamas šeimos motyvavimui spęsti šią problemą, šeimos nariai siunčiami pas priklausomybių specialistus, į priklausomybės ligų centrus. Tačiau dažniausiai šeimoje vyrauja ne viena problema, o keletas, pvz., piktnaudžiavimas alkoholiu, konfliktai ir fizinis bei psichologinis smurtas šeimoje, skyrybos, vaikų nepriežiūra ir apleistumas, vaikų mokyklos nelankymas, tėvų ir paauglių vaikų santykiai, gaunamų išmokų panaudojimas ne pagal paskirtį, nedarbas, įsiskolinimai už būstą ir kt.

GLOBOS CENTRAS

Globos centras – Zarasų rajono socialinių paslaugų centro padalinys, kuriam Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. T-21 „Dėl skyrimo vykdyti Globos centro funkcijas ir Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. sprendimo Nr. T-210 “Dėl viešosios įstaigos Zarasų rajono socialinių paslaugų centro pertvarkymo į biudžetinę įstaigą Zarasų rajono socialinių paslaugų centrą“ pakeitimo“, Zarasų rajono socialinių paslaugų centrui buvo skirta vykdyti Globos centro funkcijas ir kuris įgyvendina vaiko globėjo (rūpintojo) teises ir pareigas, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį perduoda likusį be tėvų globos vaiką prižiūrėti budinčiam globotojui, teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui ir budinčiam globotojui, globėjui (rūpintojui), esant prašymui tėviams ir bendruomeninių vaikų globos namų, bei globos grupės darbuotojams.

Globos centre dirba vienas socialinis darbuotojas (koordinuojantis globą) ir 2 atestuoti socialiniai darbuotojai. Pareigybės finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų.

Globos centras teikia tokias paslaugas:

- Budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų) paieška.
- Konsultavimas ir informavimas asmenų, ketinančių tapti budinčiais globotojais, globėjais (rūpintojais), tėviais ar asmenims ketinantiems steigti šeimyną.
- GIMK programos mokymai būsimiems budintiems globotojams, globėjams, globėjams giminaičiams, tėviams.
- Socialinės - psichologinės konsultacijos: pagalba budintiems globotojams, globėjams (rūpintojams), globėjams (rūpintojams) giminaičiams, tėvių šeimoms sukuriant ir palaikant saugius ir patvarius tarpasmeninius santykius, sprendžiant psichologines asmenybės ir ugdymosi problemas, stiprinant gebėjimą bendrauti, psichologinį atsparumą, vaikų saugumą.
- Socialinių ryšių su biologine vaiko šeima palaikymas: tarpininkavimas ir atstovavimas užmezgant bei palaikant kontaktą su biologine vaiko šeima ir artimaisiais.
- Globos koordinatoriaus pagalba: konsultacijos, kaip spręsti šeimoje kylančias problemas, kartu ieškant veiksmingų problemų sprendimo būdų (vaikų auklėjimo, ugdymo, sveikatos priežiūros, buitės tvarkymo, konfliktų sprendimo klausimais) sudarant pagalbos šeimai veiksmų planą.
- Savitarpio pagalbos grupių organizavimas: grupinės diskusijos, skirtos šeimoms, globojančioms vaikus, globėjams giminaičiams, tėviams, budintiems globotojams, šeimynų dalyviams.
- Atestuoti GIMK programos darbuotojai ruošia tėvius, globėjus (rūpintojus), budinčius globotojus ir teikia išvadas dėl pasirengimo prižiūrėti, globoti ir įvaikinti vaikus.

- Mokymai bei konsultacijos bendruomeninių globos namų darbuotojams: organizuoja individualias ar grupines konsultacijas socialiniams darbuotojams, tęstinius mokymus, veda savitarpio pagalbos grupes, esant galimybei – teikia pagalbą.

- Dalyvavimas vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūrose, atvejo vadybos posėdžiuose ir nuolatinės globos peržiūrose, kai globos centras teikia paslaugas globėjui (rūpintojui) ir (ar) globojamam (rūpinamam) vaikui.

- Laikino atokvėpio paslaugų organizavimas ir (ar) teikimas budintiems globotojams, esant poreikiui bei galimybėms – ir globėjams, nesusijusiems giminytės ryšiais, globėjams giminaičiams, šeimynos dalyviams.

Globos centro darbuotojai paslaugas teikė ne pagal globos nustatymo vietą, o pagal faktiškai globėjo (rūpintojo) gyvenamąją vietą. Paslaugos buvo teikiamos globos centre, apsilankymų namuose metu ir/ar elektroninėmis ryšio priemonėmis. 2022 m. didžiausias paslaugų poreikis buvo globėjų (rūpintojų) senelių šeimose, auginančiose paauglystės amžiaus vaikaičius.

4 lentelė. Teikiamos paslaugos bei pagalba Globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams šeimynos dalyviams ir k.t.

Teikiamos paslaugos bei pagalba	Paslaugų gavėjai									
	Norintys tapti budinčiais globotojais	Budintys globotojai	Norintys globoti (rūpintis) vaiku	Globėjas (rūpintojas)	Globėjas (rūpintojas) artimas giminaitis	Norintys tapti Šeimynos steigėjais/ dalyviais	Šeimynos steigėjais/ dalyviais	Kiti kartu gyvenantys suaugę šeimos nariai	BVG darbuotojai	Iš viso suteikta paslaugų
Globos koordinatoriaus paslaugos	7	40	11	29	58	-	31	17	-	193
Psichologo konsultacija	-	31	-	14	89	-	-	11	-	145
Tarnybos atestuoto asmens (GIMK) konsultacija	3	30	8	22	47	-	4	-	30	144
Tarnybos atestuoto asmens (GIMK) informavimo paslauga	3	39	8	45	56	-	10	-	30	191
Socialinio darbuotojo paslauga	-	3	-	9	11	-	-	1	-	24
Bendradarbiavimas su biologiniais tėvais/ susitikimų skaičius (paslaugas teikė GC)	-	6	-	3	-	-	2	-	-	11
Budinčio globotojo vaiko priežiūros paslaugos , globėjo (rūpintojo) globos kokybės vertinimas	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Kitos suteiktos paslaugos ir pagalba (Globos centre)	4	6	4	32	25	-	6	-	-	77
Kitos suteiktos paslaugos ir pagalba (nukreipiant į kitą įstaigą)	-	1	-	3	5	-	5	1	-	15

5 lentelė. Teikiamos paslaugos bei pagalba globojamiems (rūpinamiems) vaikams

Teikiamos paslaugos bei pagalba	Paslaugų gavėjai							
	Budinčio globotojo prižiūrimas vaikas	Globėjo (rūpintojo) šeimoje globojamas (rūpinamas) vaikas (išskyrus artimųjų giminaičių šeimoje)	Globėjo (rūpintojo) artimo giminaičio šeimoje globojamas (rūpinamas) vaikas	Šeimynoje globojamas (rūpinamas) vaikas	Globos Institucijoje globojamas (rūpinamas) vaikas	Įtėvių globėjų rūpintojų ar budinčių globotojų šeimoje augantys biologiniai vaikai	Globojamo (rūpinamo) prižiūrimo vaiko biologinės šeimos nariai	Viso:
Sudaryta individualių pagalbos vaikui/šeimai planų skaičius per metus	-	2	2	5	-	-	-	9
Globos koordinatoriaus paslaugos	24	25	36	29	-	1	42	157
Socialinio darbuotojo pagalba	1	8	10	-	-	2	2	23
Psichologo konsultacija	7	2	17	9	-	4	2	40
Tarnybos atestuoto asmens (GIMK) konsultacija	11	5	11	10	-	-	2	39
Tarnybos atestuoto asmens (GIMK) informavimo paslauga	8	6	11	10	-	-	2	37
Kitos suteiktos paslaugos ir pagalba (Globos centre)	2	11	13	3	-	-	11	40
Tėvų globos netekusio vaiko, globojamo (rūpinamo) vaiko, kuriam rasti galimi globėjai (rūpintojai) šeimoje, skaičius	4	-	2	-	-	-	-	6

2022 m. Globos centras buvo sudaręs 5 bendradarbiavimo sutartis su budinčiais globotojais. Nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. laikina globa pas budinčius globotojus buvo suteikta 4 vaikams, nuo 1 m. iki 8 m.

Zarasų rajone vaikus globoja dvi šeimynos, kuriose 2022 m. buvo globojama 11 vaikų.

2022 m. 1 vaikui laikina Globa (rūpyba) buvo teikiama pas globėją (rūpintoją) ir 6 vaikams suteikta laikina globa pas globėjus (rūpintojus) artimų giminaičių šeimoje.

Nuolatinė globa (rūpyba) teikiama 6 vaikams pas globėjus (rūpintojus).

Nuolatinė globa (rūpyba) pas Globėjus (rūpintojus) artimus giminaičius teikiama 13 vaikams.

Didžiausia problema su kuria susiduria Zarasų globos centras – globėjų (rūpintojų) trūkumas vaikams nuo 10 m. iki 16 m. amžiaus.

Mokymai pagal Globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programą GIMK

- Mokymai pagal Globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programą organizuoti mišriai grupei (asmenims, ketinantiems globoti (rūpintis), įvaikinti vaiką, budintiems globotojams bei bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojams). Dalyvių skaičius grupėje pagal Pagrindinę mokymų dalį (7 užsiėmimai) – 13 asmenų: iš jų 3 šeimos (4 asmenys) ir 9 bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojai.

- Tęstiniai mokymai buvo vedami 12 asmenims, iš jų 6 asmenys - budintys globotojai ir 6 asmenys - globėjai (rūpintojai) artimi giminaičiai. Buvo 1 mokymų grupė, 5 susitikimai.

- Artimųjų giminaičių mokymus baigė 4 asmenys – 2 grupės, 12 susitikimų.

- Parengtos 6 teigiamos išvados „Dėl pasirengimo vaiko globai (rūpybai), įvaikinimui, budinčio globotojo, šeimynos steigėjo ir/ar dalyvio veiklai.

2022 m. parengtos dvi Lietuvos Respublikoje gyvenančio fizinio asmens tinkamumo priimti vaiką laikinai svečiuotis rekomendacijos.

- Savipagalbos užsiėmimų vyko – 12 grupių, jose dalyvavo 82 asmenys. Susitikimų metu esami ir būsimi globėjai (rūpintojai) dalinosi asmenine patirtimi, rūpimais klausimais, sprendė iškilusias problemas. Buvo organizuojami bendri susitikimai su globėjais (rūpintojais) ir jų šeimos nariais, globojamais (rūpinamais) vaikais.

Paskutiniaisiais metais vaiko globėjų (rūpintojų) parengimo tendencijos išlieka panašios: norinčių globoti ar įvaikinti skaičius nepakankamas, mažai kintantis, pareiškėjų, nesusijusių su vaiku artimais giminystės ryšiais, skaičius didesnis nei giminaičių.

Kaip ir visoje Respublikoje nedidėjo pareiškėjų, norinčių globoti paauglius, neįgalius ar turinčius elgesio ir emocijų sutrikimų vaikus, skaičius. Nedidėjo ir budinčių globotojų skaičius.

Manoma, kad tokią situaciją įtakojo neigiamas visuomenės požiūris į vaiko globos sistemos pertvarką, plačiai žiniasklaidos išviešintos nesėkmingos globos istorijos bei informacijos apie naujas globos formas trūkumas.

Globėjų (rūpintojų), tėvių ir budinčių globotojų paieška bei Globos centro veiklos viešinimas

- Publikuoti 2 straipsniai rajono spaudoje ir kitoje spaudoje apie vaiko globos aktualijas:

- Platinta reklaminė atributika Zarasų miesto renginiuose, rajono įstaigose;

- 2022 m. dalyvauta 3 Zarasų miesto renginiuose: „Vaikų gynimo dienoje“, „Miesto šventėje“ ir nacionaliniame Globėjų sąskrydyje Klaipėdoje;

- Organizuoti Globėjų savaitės renginiai: piešinių paroda, fotosesija globėjams, susitikimas/žygis su Ignalinos globos centro darbuotojais Ignalinoje;

- Pagamintas reklaminis staliukas su logotipais ir Globos centro iškaba;

- Organizuota Atvirų durų diena Zarasų SPC;

- Sukurtas puslapis „Vaikai yra vaikai. Zarasai“

<https://www.facebook.com/vaikaiyravaikai.lt> ;

- Socialiniame „Facebook“ tinklalapyje ir įstaigos internetinėje svetainėje skelbta informacija apie Globėjų savaitės renginius, GIMK mokymus, globėjų paiešką, kvietimai į savipagalbos grupes, informacija apie teikiamas Globos centro paslaugas bei kita aktuali informacija, susijusi su vaiko globa; Zarasų rajono savivaldybės internetinėje svetainėje skelbta informacija apie GC organizuojamus renginius;

- vaikų globos aktualijos viešintos vietos bendruomenėje įvairių susirinkimų metu, atvejo vadybos posėdžiuose, bendradarbiaujant su visų seniūnijų socialiniais darbuotojais, ugdymo įstaigų specialistais;

Zarasų rajono socialinių paslaugų centras pasirašė Bendradarbiavimo sutartį su Visuomenine organizacija „Tėvai prieš narkotikus“ Visagino miesto padaliniiu, siekiant pagerinti

globėjams (rūpintojams), šeimynos dalyviams, budintiems globotojams, tėvams bei kitiems asmenims, šias su vaiko globa (rūpyba) ir įvaikinimu susijusias paslaugas.

Centras kartu su nevyriausybine organizacija parengė projektą „Noriu augti ir gyventi šeimoje“, kurį finansuoja SADM.

Globos centro specialistai nuolat bendravo ir bendradarbiavo su kitų savivaldybių tarnybomis ir jų specialistais, globėjais (rūpintojais), buvo keičiamasi informacija apie galimus globoti (rūpinti) vaikus, dalintasi metodine medžiaga, patirtimi. Savo žinias, gebėjimus ir įgūdžius specialistai tobulino mokymuose, seminaruose, konferencijose.

PAGALBA Į NAMUS

Socialinė priežiūra (pagalba į namus). Asmens namuose teikiamos paslaugos, padedančios asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje, rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime; šeimos nariams, prižiūrintiems asmenis su negalia, senyvo amžiaus asmenis, turėti laikiną atokvėpį.

Paslaugų gavėjai: suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos, socialinę riziką patiriančios šeimos, vaikai su negalia ir jų šeimos, kiti asmenys ir jų šeimos (laikiniai dėl ligos ar kitų priežasčių savarankiškumo netekę asmenys). Paslaugos teikiamos asmens namuose.

Pagalbos į namus paslaugų tikslai:

- siekti, kad vyresnio amžiaus, neįgalūs asmenys kuo ilgiau gyventų savo namuose, šeimose, bendruomenėje.
- užtikrinti pagalbą į namus paslaugų vienodą prieinamumą kaimo ir miesto žmonėms.

Pagalbos į namus paslaugų sudėtis konkrečiam paslaugų gavėjui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į asmens poreikius, bet turi susidėti ne mažiau kaip iš 3 paslaugų. Paslaugų sudėtis pasirenkama iš Socialinių paslaugų kataloge išvardinto pagalbą į namus paslaugos komplekto.

Paslaugų sudėtis: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, bendravimas, maitinimo organizavimas (kai maistas pristatomas iš kitų tarnybų) arba maisto produktų nupirkimas, pristatymas ir pagalba ruošiant maistą, pagalba buityje ir namų ruošoje (skalbiant, tvarkant namus, apsiperkant, rūpinantis asmens higiena ir kt.), lydėjimas į įvairias įstaigas, kitos paslaugos, reikalingos norint asmeniui sudaryti galimybes gyventi savo namuose.

Pagalbos į namus paslaugos konkrečiam asmeniui gali būti skirtingos, atsižvelgiant į jo poreikius, bet jų turi būti ne mažiau kaip 3 paslaugos.

Individualios priežiūros darbuotojai padeda rūpintis asmens higiena ir kūno priežiūra, sutvarko arba padeda sutvarkyti gyvenamąją patalpą, nuperka ir atneša maisto produktus, pagamina maistą, padeda pavalgyti, pakviečia gydytoją, palydi į gydymo įstaigą, išrašo ir nuperka vaistus, atlieka ūkinius darbus, vykdo įvairius pavedimus ir teikia kitas bendrąsias socialines paslaugas.

Pagalbos į namus paslaugos 2022 m. buvo teikiamos 148 Zarasų miesto ir rajono neįgaliems, pagyvenusiems asmenims.

2022 m. nutrauktos pagalbą į namus paslaugų sutartys su 23 asmenimis. Priežastys lėmusios sutarčių nutraukimą: pablogėjus sveikatos stoviui apgyvendinti globos namuose – 5 asmenys; pasirūpino artimieji – 4 asmenys; skirtos asmeninio asistento paslaugos – 1 asmeniui; asmens prašymu – 1 asmeniui; paskirtos kitos socialinės paslaugos – 1 asmeniui; paslaugų gavėjui mirus -16 asmenų.

2022 m. naujai sudarytos 27 paslaugų sutartys.

2022 m. gruodžio 31 d. pagalbą į namus paslaugas gauna 126 asmenys.

Pagal amžiaus grupes didžiąją dalį pagalbą į namus gavėjų sudarė senyvo (pensinio) amžiaus asmenys, didžioji dalis visų paslaugų gavėjų buvo moterys.

Pagalbos į namus teikimo srityje keletą metų buvo stebima tendencija – didėja skaičius paslaugų gavėjų, kurių vaikai emigravę, gyvena ir dirba užsienyje. Ne mažą dalį gyventojų, kuriems teikiamos paslaugos, sudaro vieniši asmenys.

6 lentelė. Pagalbos į namus paslaugų gavėjų pasiskirstymas seniūnijose

Seniūnijos	Zarasų miesto	Dusetų	Antalieptės	Turmanto	Imbrado	Salako	Degučių
2021 m. Pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius	52	24	5	11	6	8	6
2022 m. Pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius	57	28	6	16	6	7	6

Pagalbos į namus paslaugų sąrašą ir kainas tvirtina Zarasų rajono savivaldybės taryba.

Mokestis už pagalbą į namus paslaugas nustatomas atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas, todėl galutinė bendra pagalbą į namus paslaugų kaina apskaičiuojama pritaikius kiekvienam paslaugų gavėjui mokėjimo lengvatas atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas.

Asmeniui (šeimai), kurio pajamos (vidutinės šeimos pajamos tenkančios vienam šeimos nariui) yra lygios ar mažesnės už valstybės remiamų pajamų dvigubą dydį, pagalbą į namus paslaugas teikiamos nemokamai.

Konkrečiam asmeniui teikiamų paslaugų sudėtis nurodoma Pagalbos į namus paslaugų teikimo ir apmokėjimo sutartyje.

DIENOS SOCIALINĖS GLOBA ASMENS NAMUOSE

Dienos socialinė globa **ir Integrali pagalba** (socialinės globos ir slaugos) asmens namuose paslaugos.

Dienos socialinė globa - tai visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu.

Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose teikiamos asmenims su sunkia negalia, kuriems nustatytas nuolatinės slaugos poreikis:

- darbingo amžiaus asmenims nuo 18 metų, kurie teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti nedarbingais ir jiems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis bei fizinis ir socialinis nesavarankiškumas (neteikiama turintiems psichikos sutrikimų);
- specialusis nuolatinės slaugos poreikis bei fizinis ir socialinis nesavarankiškumas (neteikiama turintiems psichikos sutrikimų).
- vaikai su negalia kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis bei fizinis ir socialinis nesavarankiškumas.

Tai visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu. Paslaugų gavėjai suaugę asmenys su negalia, senyvo amžiaus asmenys.

2017 m. pradėjus įgyvendinti Integralios pagalbos į namus projektą, socialinės globos paslaugos teikiamos kompleksiskai, pagalba susideda iš dvejų dalių:

- dienos socialinė globa asmens namuose – tai visuma socialinių paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba namuose dienos metu.
- slauga asmens namuose – tai asmens sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos asmeniui namuose, siekiant užtikrinti paslaugų prieinamumą ir tęstinumą, tenkinant asmens slaugos poreikius namų sąlygomis.

Dienos socialinės globos namuose paslaugas organizuoja ir kontroliuoja socialiniai darbuotojai, dienos socialinės globos namuose paslaugas tiesiogiai asmeniui teikia individualios priežiūros darbuotojai.

Slaugos paslaugas organizuoja ir kontroliuoja slaugytojai, slaugos paslaugas tiesiogiai asmeniui teikia slaugytojo padėjėjai, masažo specialistai.

Dienos globos ir slaugos paslaugų trukmė nustatoma individualiai vertinant poreikį, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę, socialinį ir fizinį savarankiškumą, gyvenimo ir buitines sąlygas bei šeimos narių galimybes padėti.

Integralios pagalbos namuose trukmė:

Dienos socialinė globa teikiama nuo 2 iki 4 valandų per dieną, iki 5 darbo dienų per savaitę asmens namuose. Valandų poreikį nustato socialinis darbuotojas apsilankymo pas asmenį namuose metu, suderinęs su pageidaujančiu gauti paslaugas asmeniu (jo globėju, rūpintoju arba asmeniui atstovaujančiu suaugusiu šeimos nariu).

Slaugos paslaugos teikimo trukmę nustato slaugytojas pirmo apsilankymo pas asmenį namuose metu, suderinęs su pageidaujančiu gauti paslaugas asmeniu (jo globėju, rūpintoju arba asmeniui atstovaujančiu suaugusiu šeimos nariu), bet ne ilgiau kaip 4,5 valandas per dieną, iki 5 darbo dienų per savaitę asmens namuose.

Asmenys už Dienos socialinę globą moka pagal Zarasų rajono savivaldybės tarybos patvirtintą dienos socialinės globos asmens namuose paslaugos vienos valandos kainą, atsižvelgiant į paslaugos trukmę, poreikį ir pajamas. Slaugos paslaugos asmenims teikiamos nemokamai.

Nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 gruodžio 31 d. dienos socialinė globa kliento namuose buvo teikiama **17** Zarasų miesto ir rajono gyventojams, turintiems nuolatinę slaugą.

Paslaugų gavėjų pasiskirstymas pagal amžių: iki 18 m. – 2 asmenys; iki 65 m. - 4 asmenys, nuo 65 m. ir daugiau – 11 asmenų.

2022 m. dienos socialinės paslaugos asmens namuose buvo nutrauktos 5 asmenims.

2022 m. gruodžio 31 d. paslaugos buvo teikiamos 12 asmenims.

Zarasų rajono socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai teikė asmenims gyvybiškai svarbias paslaugas, kad asmuo galėtų oriai gyventi savo namuose. Klientų artimieji buvo konsultuojami apie specialius neįgalių ir senyvo amžiaus asmenų poreikius pagal šiuo metu galiojančius įstatymus, apmokėjimo už socialines paslaugas tvarką. Tarpininkauta tarp įvairių institucijų siekiant produktyviai suteikti socialines paslaugas. Įstaigoje pastoviai kaupiami duomenys apie teikiamų socialinių paslaugų poreikį.

Pagalbos į namus ir dienos socialinės globos paslaugas teikia individualios priežiūros darbuotojai dirbantys Zarasų mieste ir penkiose seniūnijose.

Mažėjant Zarasų rajono gyventojų skaičiui, Zarasų mieste ir Dusetų seniūnijoje klientų skaičius išlieka pastovus arba auga, kaimo seniūnijose klientų skaičiaus mažėja.

APGYVENDINIMO NAKVYNĖS NAMUOSE PASLAUGA

Nakvynės namai vykde pagrindines funkcijas, kuriomis siekė suteikti asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos, laikiną nakvynę, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bei kitas būtinąsias paslaugas, siekiant atkurti savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę. Asmenys į Nakvynės namus dažniausiai kreipėsi dėl benamystės, nedarbo, skurdo, piktnaudžiavimo alkoholiu bei narkotinėmis medžiagomis, nemokėjimo prisitaikyti prie nuolat besikeičiančios ekonominės situacijos ir kitų veiksnių.

Pagrindiniai Nakvynės namų tikslai:

- Užtikrinti kokybišką ir efektyvų socialinių paslaugų teikimą socialinės rizikos suaugusiems asmenims.

- Mažinti socialinės rizikos grupių suaugusių asmenų socialinę atskirtį, skatinant jų socialinę integraciją.

- Padėti iš pataisos įstaigų paleidžiamiems (paleistiems) asmenims gauti jiems reikalingas socialines paslaugas, sugrąžinti juos į bendruomenę ir darbo rinką, atkurti ir stiprinti prarastus socialinius ryšius bei palaikyti ir stiprinti norą nebeusikalsti.

2022 m. Nakvynės namai teikė apgyvendinimo, laikino apnakvindinimo, intensyvios krizių įveikimo pagalbos įvykio vietoje, sociokultūrinės ir laikino apnakvindinimo saugios nakvynės

namuose paslaugas bei iš pataisos įstaigų paleidžiamų (paleistų) asmenų socialinės integracijos paslaugas. 2022 m. Nakvynės namuose gyveno 16 asmenų.

2022 m. gruodžio 31 d. Nakvynės namuose gyveno 14 asmenų: vienišų darbingo amžiaus, bet nedirbančių, neįgalių, pensinio amžiaus, grįžusių iš įkalinimo įstaigų.

7 lentelė. Laikino apgyvendinimo paslaugų gavėjų trukmė Nakvynės namuose

Rodiklio pavadinimas	1-3 paros	1-3 mėn.	4-6 mėn.	6-12 mėn.	1-2 m.	2-3 m.
Gyventojų skaičius	0	0	3	4		9

Nakvynės namų darbuotojai teikia socialinę priežiūrą, rūpinasi klientų integravimu į visuomenės gyvenimą. Daug problemų sukelia klientai, vartojantys svaigalus bei turintys priklausomybę nuo psichotropinių vaistų. Daugelis piktybiškai naudojami savo išskirtine padėtimi. Dažnai tokie klientai reikalauja tik sau asmeniškai išskirtinių teisių, užmiršdami apie savo pareigas. Nakvynės namų gyventojai piktybiškai neieško darbo, nors ir trumpalaikio, nes tada už pragyvenimą Nakvynės namuose reikia mokėti daugiau. Pasak klientų, jiems neapsimoka dirbti, nes turi didelius išsiskolinimus ir banko sąskaitos užblokuotos antstolių. Nestoja į eilę socialiniam būstui gauti, nes už jį irgi reikės mokėti daugiau nei gyvenant Nakvynės namuose.

8 lentelė. 2022 m. apgyvendinimo paslaugas gavusių asmenų pasiskirstymas pagal socialines grupes

Asmenų grupės	Asmenys
Dirbantys	0
Dirbantys terminuotus ar viešuosius darbus ir registruoti Užimtumo tarnyboje	11
Darbingi, įsiregistravę Užimtumo tarnyboje	0
Darbingi ir neįsiregistravę Užimtumo tarnyboje	2
Darbingo amžiaus asmenys, pripažinti nedarbingais (0-25 proc.)	0
Darbingo amžiaus asmenys, pripažintiems iš dalies darbingais (30-40 proc.)	1
Darbingo amžiaus asmenys, pripažintiems iš dalies darbingais (45-55 proc.)	1
Senatvės pensinio amžiaus asmenys, kuriems nustatyti dideli specialieji poreikiai	0
Senatvės pensinio amžiaus asmenys, kuriems nustatyti vidutiniai specialieji poreikiai	0
Senatvės pensinio amžiaus asmenys, kuriems nenustatyti specialieji poreikiai	1
Asmenys, grįžę iš laisvės atėmimo vietų	2

Atsižvelgiant į Socialinių paslaugų katalogą, gavėjams, socialinės rizikos suaugusiems ar senyvo amžiaus asmenims buvo suteikta: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, apgyvendinimas, minimalių buitinių ir asmeninės higienos paslaugų organizavimas (virtuvėlė, dušas, skalbimo paslaugos ir t. t.), kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas (tvarkant pinigų apskaitą, planuojant ir atliekant namų ruošos darbus, bendraujant ir pan.), darbinių įgūdžių ugdymas, esant poreikiui, sveikatos priežiūros paslaugų, kitos paslaugos, reikalingos asmeniui pagal jo savarankiškumo lygį.

Nakvynės namų gyventojams buvo organizuojamos sveikatos priežiūros paslaugos, 1 asmeniui sutvarkyti dokumentai vykstant į NDNT komisiją, poreikiams nustatyti.

Dirbant su Nakvynės namų klientais buvo daugiau akcentuota į klientų savarankiškumą ir atsakingumą už savo gyvenimo kokybę. Klientai skatinami savarankiškai priimti reikiamus sprendimus, atkurti tarpusavio normalų bendravimą, pagalbą savo kaimynui. Daugelis klientų turi priklausomybę nuo alkoholio, todėl su klientais organizuojami individualūs pokalbiai skatinant klientą kreiptis pas priklausomybės konsultantus.

Kas mėnesį buvo sudaromas planas/grafikas bendrų patalpų, kambarių tvarkymui, šiukšlių išnešimui, organizuotas laisvalaikis. Dalyvavo įvairiuose įstaigos renginiuose, susitikimuose su įvairių organizacijų atstovais. Ypatingas dėmesys buvo skirtas darbo terapijai, kuri vyko aplink Nakvynės namų teritoriją. Nakvynės namų gyventojai dalyvavo Užimtumo projekte.

Pastebėta, kad ilgalaikiai Nakvynės namų gyventojai pakeitė požiūrį į daugelį dalykų, tokių, kaip rūkymas, alkoholio vartojimas, pradėjo daugiau skirti dėmesio savo sveikatai bei įgijo naujų ir naudingų žinių socialinių darbuotojų padėjėjų dėka. Nakvynės namų gyventojai buvo skatinami teikti prašymus socialiniam būstui gauti.

Užtikrinant darbuotojų saugumą darbuotojų apsaugai įrengtos stebėjimo kameros bendro naudojimo patalpose: koridoriuje, prie įėjimo į Nakvynės namus, Centro teritorijoje, tai būtina siekiant užtikrinti Nakvynės namų darbuotojų ir gyventojų saugumą, kadangi klientų elgesys dažnai būna neadekvatus ir neprognozuojamas.

Daug problemų sukelia klientai, vartojantys svaigalus ir turintys psichikos sveikatos sutrikimų. Kai kurie klientai reikalauja tik sau asmeniškai išskirtinių teisių, užmiršdami apie savo pareigas. Tokie klientai kreipiasi per įvairių įstaigų darbuotojus ir iškraipydami tikrus faktus skundžiasi apie blogas gyvenimo sąlygas, bet patys nemotyvuoti keisti savo gyvenimo būdo.

Dirbant su Nakvynės namų klientais buvo daugiau akcentuota į klientų savarankiškumą ir atsakingumą už savo gyvenimo kokybę. Klientai skatinami savarankiškai priimti reikiamus sprendimus, atkurti tarpusavio normalų bendravimą, pagalbą savo kaimynui. Daugelis klientų turi priklausomybę nuo alkoholio, todėl su klientais organizuojami individualūs pokalbiai, skatinant klientą kreiptis pas priklausomybės specialistus arba į Anoniminių alkoholikų klubą. 2 paslaugų gavėjai dalyvavo stovykloje Antalieptėje „Ilgūdžių laboratorija“.

Opus ir nevienareikšmiškas klausimas yra benamių integracija į visuomenę. Visi socialinių mokslų teoretikai teigia, kad benamystė yra laikina aplinkybė. Tačiau tai yra netiesa. Nakvynės namų gyventojai, daugiausia asmenys neturintys reikiamo išsilavinimo, ilgalaikiai bedarbiai praradę turimą darbo kvalifikaciją, turintys priklausomybę, neturintys gyvenamojo būsto bei motyvacijos keisti jiems įprasto gyvenimo būdo. Šie žmonės neturi pajamų, gyvena socialinių išmokų pagalba. Gaunama socialinė pašalpa tik iš dalies patenkina žmogaus fiziologinius poreikius. Nakvynės namai suteikia pastogę ir saugumo jausmą. Tačiau turėdami tik tiek, žmonės atsiduria socialinėje atskirtyje. Pradeda formotis neigiami socialiniai įgūdžiai, benamystė, dažnai einanti iš kartos į kartą.

Problemos: Teikiant paslaugas iškilo problema dėl klientų sveikatos ir gyvybės: keletas gyventojų turi nuolat gydytis Psichikos sveikatos centre, gydymo įstaigose, bet jie gydosi epizodiškai, o tai turi įtakos jų agresyviam elgesiui.

INTENSYVIOS KRIZIŲ ĮVEIKIMO PAGALBOS PASLAUGOS

2022 m. Laikino apgyvendinimo paslaugos buvo teikiamos Laikinuose mamos ir vaiko gyvenimo namuose. Nuo 2021 m. liepos 1 d. dienos Laikini mamos ir vaiko gyvenimo namai buvo pakeisti į Krizių centrą kur teikiamos Intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugos.

Krizių centro veiklos tikslas – padėti asmenims (šeimoms) spręsti krizines situacijas, šalinti jų sukeltas pasekmes ir mažinti krizinių situacijų poveikį asmens (šeimoms) gyvenimui, siekiant atkurti savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę, asmeniui (šeimai) užtikrinant reikalingų paslaugų, atitinkančių asmens (šeimoms) individualius poreikius ir skirtų spręsti krizines situacijas ir jų sukeltas pasekmes bei mažinti šių pasekmių poveikį asmens (šeimoms) gyvenimui, teikimą.

Pagrindinės šeimų problemos, dėl kurių buvo kreiptasi į Krizių centrą: smurtas artimoje aplinkoje ir tarpusavio santykių problemos šeimoje, tėvystės įgūdžių stoka, gyvenamojo būsto problema, teikiant vaikams laikiną priežiūrą kartu teisėtų vaiko atstovu ir kt.t.

2022 metais paslaugos buvo teikiamos šeimoms, kurių VVTAIT sprendimu buvo paskirtos vaiko laikinosios priežiūros priemonės institucijoje 4 šeimoms. Apgyvendinus šeimas Krizių centre ir suteikus intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas buvo stengiamasi išvengti vaikų paėmimo iš šeimos, smurto moterų ir vaikų atžvilgiu, bei socialinės atskirties.

9 lentelė. Paslaugų gavėjų skaičiaus kaita 2022 metais

Paslaugos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius 2022 m. pradžioje		Paslaugų gavėjų skaičius kuriems 2022 m. pradėtos teikti paslaugos		Paslaugų gavėjų skaičius kuriems 2022 m. nutrauktos paslaugos		Paslaugų gavėjų skaičius 2022 m. pabaigoje	
	Suaugę asmenys	Vaikai	Suaugę asmenys	Vaikai	Suaugę asmenys	Vaikai	Suaugę asmenys	Vaikai
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	7	5	10	20	4	3	13	22

2022 m. apgyvendinimo ir intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugos suteiktos: 35 asmenims, iš jų: 13 suaugusių asmenų ir 22 vaikai. Vaikų amžius nuo 0 iki 16 m.

Pagrindinės šeimų problemos, dėl kurių buvo 2022 m. kreiptasi į Krizių centrą: smurtas artimoje aplinkoje (1 šeima) ir tarpusavio santykių problemos šeimoje, tėvystės įgūdžių stoka (1 šeima), gyvenamojo būsto problema (4 šeimos), teikiant vaikams laikiną priežiūrą kartu teisėtų vaiko atstovu (4 šeimos).

2022 metais paslaugos buvo teikiamos keturioms šeimoms, kurių VVTAIT sprendimu buvo paskirtos vaiko laikinosios priežiūros priemonės institucijoje. Apgyvendinus šeimas Krizių centre ir suteikus intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas buvo stengiamasi išvengti vaikų paėmimo iš šeimos, smurto moterų ir vaikų atžvilgiu, bei socialinės atskirties.

Paslaugos teikiamos nuo 6 mėn. iki 2 m. ir daugiau. Apgyvendintiems asmenims buvo teikiama pagalba sprendžiant pačias sudėtingiausias problemas, kurių jie neįstengė savarankiškai įveikti savo gyvenamojoje aplinkoje. Sudėtingiausia buvo spręsti smurtą šeimoje patyrusių moterų, praradusių socialinius įgūdžius ir netekusių gyvenamojo būsto, problemas.

Pastebėta, kad šeimos, neturinčios gyvenamojo būsto, sunkiai jį suranda, nes pajamos mažos, dirbti negali ar nenori, maži vaikai, o vaikų darželių darbo grafikas neatitinka siūlomo darbo grafiko. Darbo pasirinkimą sąlygoja žemas asmenų išsilavinimas, neturi išgytos specialybės. Ypač sudėtinga vienišoms mamoms. Dažnai moterys, patyrusios smurtą artimoje aplinkoje, vėl grįžta gyventi pas smurtautoją.

Teikiant paslaugas išaiškėjo ir daugiau problemų, kurių asmuo pats neidentifikavo arba nepripažino: socialinių bei tėvystės įgūdžių trūkumas, priklausomybės. Krizių centre suteikta galimybė gauti priklausomybės specialisto pagalbą. Nutraukus apgyvendinimo paslaugas, be artimųjų paramos tokioms šeimoms išgyventi sudėtinga. Daugiausia pagalbos paslaugų gavėjams prireikė ugdant jų tėvystės įgūdžius, tarpininkaujant ir lydint į įvairias institucijas, padedant susirasti darbą. Apgyvendintų šeimų tarpe buvo ir grįžusi iš Anglijos mama su keturiais vaikais.

Apgyvendinimo paslaugą sudarė: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas (teikiant/ruošiant dokumentus įvairioms įstaigoms ir institucijoms, kreipiantis pas gydytojus, teisininkus) ir atstovavimas, apgyvendinimas, psichologinė pagalba, minimalių buitinių ir asmens higienos paslaugų organizavimas, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas, darbinių įgūdžių ugdymas.

Vadovaujantis Krizių centro vidaus tvarkos taisyklėmis ir siekiant ugdyti darbinius įgūdžius, paslaugų gavėjos pagal atskirą grafiką tvarkė Krizių centro patalpas bei aplinką.

Gyvenimo įgūdžių ugdymo užsiėmimų metu moterys mokėsi bendravimo įgūdžių, susipažino su vaikų auklėjimo būdais, praplėtė žinias apie priklausomybes, mokėsi įveikti ir spręsti konfliktus. Per lytiškumo ugdymo užsiėmimus buvo suteiktos žinios apie lytinę sveikatą, nėštumo planavimą. Šeimos nariams buvo teikta informacija ir rekomendacijos kaip planuoti savo pajamas ir išlaidas, planuoti dienos darbus, vaikų dienotvarkę.

Krizių centre teikiamos individualios psichologo paslaugos vaikams ir suaugusiems asmenims. 2022 m. suteiktos 273 individualios psichologo konsultacijos, iš jų: 192 suaugusiems asmenims, 81 konsultacija vaikams. 2022 m. Krizių centre vyko 13 grupinių konsultacijų.

Psichologinės konsultacijos buvo teikiamos įvairiais klausimais: suaugusiųjų tarpusavio bendravimo, emocinių problemų, vaiko ir tėvo (mamos) tarpusavio santykių, psichologinio ir fizinio smurto, priklausomybių, pasitikėjimo savimi. Taip pat paliestos šios problemos: konfliktų sprendimas šeimoje, seksualinė prievarta ar išnaudojimas, įtampos ir streso įveikimas, vertybių ir tikslų formavimas, motyvacijos kėlimas, elgesio ribų nustatymas, sprendimų priėmimas. Vaikai psichologo konsultacijas lankė kartu su tėvais ir vieni.

IV SKYRIUS PROJEKTINĖ VEIKLA

2016 m. spalio 5 d. Zarasų rajono socialinių paslaugų centras su Europos socialinio fondo agentūra pasirašė projekto „Integrali pagalba į namus Zarasų rajone“ finansavimo ir administravimo sutartį Nr. 08.4.1-ESFA-V-418-04-0037. Projektas finansuojamas Europos socialinio fondo lėšomis pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.4.1-ESFA-V-418 „Integrali pagalba į namus“.

Projektui įgyvendinti skirta **156000 Eur**. Projekto trukmė - 32 mėnesiai (nuo 2016 m. spalio 5 d. iki 2019 m. birželio 4 d.).

Projekto tikslas - Zarasų mieste ir rajone sukurti Integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos paslaugų) į namus modelį, kuris užtikrintų kompleksinę pagalbą neįgaliems darbingo amžiaus ir senyvo amžiaus asmenims, bei padėtų šeimos nariams, prižiūrintiems savo artimuosius, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus. Projekto „Integrali pagalba į namus Zarasų rajone“ įgyvendinimo metu dirba specialistų komandos (slaugytojas, slaugytojo padėjėjai, socialinis darbuotojas, masažuotojas, socialinio darbuotojo padėjėjai). Integrali pagalba buvo numatyta teikti Zarasų miesto ir rajono neįgaliems ir senyvo amžiaus gyventojams, paslaugas gautų **20 asmenys**.

2019 m. vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2019 m. balandžio 5 d. raštu Nr. (21.12.15-22) SD - 1809 „DĖL PAPILDOMO FINANSAVIMO“ įgyvendinamam Projektui „Integrali pagalba į namus Zarasų rajone“ kodas 08.4.1-ESFA-V-418-04-0037 buvo skirta papildoma finansavimo suma **62 400,00 Eur**, nustatant projekto sutartyje veiklą pratęsimą iki **2020 m. gegužės 5 d.** Bendra projekto „Integrali pagalba į namus Zarasų rajone“ kodas 08.4.1-ESFA-V-418-04-0037 suma po papildomo finansavimo - **218 400,00 Eur**, projekto trukmė - **nuo 2016 m. spalio 5 d. iki 2020 m. gegužės 5 d.**

Vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2020 m. sausio 14 d. raštu Nr. (21.12.15E-22) SD - 177 „Dėl papildomo finansavimo skyrimo Zarasų rajono socialinių paslaugų centro įgyvendinamam projektui“ **nuo 2020 m. gegužės 6 d.** projektui buvo skirta papildoma finansavimo suma **98 540,00 Eur**. ir jo veiklą įgyvendinimas pratęstas iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Bendra Projekto vertė su papildomu finansavimu – **316 940,00 Eur**. Tačiau efektyviai naudojant projektui skirtas lėšas, Zarasų rajono socialinių paslaugų centrui, atsirado galimybė Projekto įgyvendinimo laikotarpį pratęsti iki 2022 m. liepos 29 d.

Projektas įgyvendinamas jau 5 metus. Nuo 2017 m. sausio mėn. iki 2022 m. liepos 29 d. Integralios pagalbos paslaugas gavo 54 asmenys, Zarasų mieste, Dusetų, Salako, Degučių, Imbrado, Antazavės seniūnijose.

Nuo 2022 m. liepos 30 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Integralios pagalbos paslaugos buvo tęsiamos 12 asmenims. Paslaugos buvo finansuojamos iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skirtų lėšų – **17 000,00 Eur**.

Vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. I(6.6 E)-625 „Dėl integralios pagalbos projekto partnerių atrankos Zarasų rajono savivaldybėje, patvirtintu Integralios pagalbos projekto partnerių atrankos Zarasų rajono savivaldybėje tvarkos aprašu, 2022 m. lapkričio 18 d. Zarasų rajono socialinių paslaugų centras pateikė Integralios pagalbos projekto partnerių atrankos Zarasų rajono savivaldybėje paraišką.

Paraiška buvo įvertinta ir Zarasų rajono socialinių paslaugų centrui buvo suteikta teisė, kaip Zarasų rajono savivaldybės partneriui, teikti paraišką projektui "Integralios pagalbos teikimas ir plėtra Lietuvos savivaldybėse".

Nuo 2021 m. lapkričio mėn. Zarasų rajono socialinių paslaugų centras teikia asmeninio asistento paslaugą. **Asmeninio asistento paslaugos** – namų ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant) individualiai asmeniui iki 4 valandų per dieną (įstaigos darbo laiku) teikiama pagalba, padedanti įgalinti jo savarankiškumą ir užtikrinanti svarbiausias jo gyvybinės veiklos funkcijas (asmens higiena, mityba, judėjimas / mobilumas, socialiniai santykiai ir aplinka).

Asmeninio asistento paslaugų tikslas – atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, suteikti jam individualią pagalbą namuose ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant), kuri padėtų jam gyventi bendruomenėje ir integruotis į ją, neleistų izoliuoti jo nuo bendruomenės ir skatintų jo savarankiškumą, būtiną kasdiniame gyvenime.

Paslaugą gali gauti – negalią turintys asmenys, kuriems yra nustatytas neįgalumo lygis arba 55 proc. ir mažesnis darbingumo lygis, arba specialiųjų poreikių lygis.

Asmeninis asistentas teikia:

- asmeniui pagalbą namuose ir viešojoje aplinkoje, skatindamas jo savarankiškumą, būtiną kasdiniame gyvenime;
- asmeniui individualią diskretišką pagalbą, susijusią su asmens higiena (padeda apsirengti, nusiprausti, nusimaudyti, pasinaudoti tualetu ir kt.);
- gali palydėti asmenį į sveikatos priežiūros ir (ar) kitas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas, įstaigas, organizacijas, užimtumo įstaigas, darbą, laisvalaikio praleidimo vietą ir kt.;
- teikia asmeniui pagalbą maitinimosi procese (gali paruošti stalo įrankius, padėti juos pakelti ir palaikyti valgymo metu, planuoti mitybą ir kt.);
- teikia asmeniui individualią pagalbą, padedančią adekvačiai reaguoti į jį supančią aplinką, užmegzti ir palaikyti su ja socialinius santykius (bendrauti, kalbėti, orientuotis laike ir aplinkoje, laikytis dienos režimo).

2022 m. asmeninio asistento paslaugos buvo teikiamos 10 paslaugų gavėjams, iš jų: 4 asmenims Dusetų seniūnijoje ir 6 asmenims Zarasų mieste. Šiai paslaugai teikti buvo skirtos Valstybės biudžeto tikslinės lėšos – **39 984,00 Eur**.

Zarasų rajono savivaldybės administracija, Zarasų rajono socialinių paslaugų centras ir Valstybės Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM 2018 m. spalio 30 d. pasirašė Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį Nr. PROJ-JVS-3 (SR-(6.68)-521) įgyvendinant projektą „Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra“ kodas Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-02-0001.

2018 m. spalio 30 d. buvo pasirašyta Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis įgyvendinant vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros projektinė sutartis Nr. PROJ-JVS-3(SR (t.68)-521, projekto finansuojamo Europos socialinio fondo lėšomis finansuojamas projektas Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-02-0001 „**Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra**“ finansuojamo Europos socialinio fondo lėšomis įgyvendinimui. Projekto „Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra“ tikslas – įveikinti Centrą ir didinti jo teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę Zarasų rajone. Projektas skirtas vaikams auginančioms šeimoms ir globėjams teikti kompleksines paslaugas, siekiant įgalinti šeimą įveikti iškilusius sunkumus. Zarasų rajono socialinių paslaugų centrui skirta 78 486,00 Eur su PVM. Sutarties vykdymo terminas buvo numatytas 36 mėn.

2020 m. kovo 23 d. buvo pasirašytas papildomas susitarimas Nr. PROJ-JVS-76/2020-03-19 Nr. SR(6.68E)-116, ir Projekto „Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra“ įgyvendinimui buvo skirta papildomai 496,50 Eur, bendra projekto suma 78 982,50 Eur., projekto įgyvendinimas pratęstas iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Projekto lėšomis finansuojamos šios Globos centro pareigybės: globos koordinatoriaus (1 pareigybė) pareigybė ir psichologo (0,5 pareigybės) pareigybė.

Užimtumo didinimo programą, skirtą nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims. Programai įgyvendinti buvo skirta **87 000,00 Eur**.

Užimtumo didinimo programos tikslai:

- palengvinti ilgą laiką nedirbusių asmenų perėjimą nuo nedarbo prie užimtumo darbo rinkoje;
- suderinti užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų bei pinigines socialinės paramos teikimą, integruojant ilgą laiką nedirbusius asmenis į darbo rinką;
 - užtikrinti valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir (ar) organizacijų, teikiančių užimtumo skatinimo, motyvavimo paslaugas ir piniginę socialinę paramą nedirbantiems asmenims,
 - veiklos koordinavimą ir skatinti jų bendradarbiavimą.

Įgyvendinant Užimtumo didinimo programą šių asmenų grupėms yra sudaromos galimybės padidinti gaunamas pajamas, taip užtikrinant kokybiškesnę ir oresnę pragyvenimo lygį. Taip pat didinamas gyventojų užimtumas, integruojant juos į darbo rinką. Tokiu būdu bedarbiai galės atkurti ar įgyti darbinių įgūdžių, didės asmenų motyvacija siekiant ilgalaikio įdarbinimo. Įgyvendinant Užimtumo didinimo programą bus didinama socialinė įtrauktis.

10 lentelė. Projekto dalyvių skaičius mieste ir kaimo seniūnijose

Projekto dalyvių skaičius	2020 m.		2021 m.		2022 m.	
	Mieste	Kaimo seniūnijose	Mieste	Kaimo seniūnijose	Mieste	Kaimo seniūnijose
	80	32	76	29	28	40

Į vykdomos programos veiklą buvo įtraukti 68 ilgalaikiai bedarbiai (10 m. ir daugiau). Programos dalyviai registruoti užimtumo tarnyboje, neturintys tinkamos kvalifikacijos, neturintys arba praradę darbinius įgūdžius. Programos dalyvių amžius nuo 25 m. iki 62 m. 2022 m. buvo įdarbinta 13 asmenų.

11 lentelė. Projekto dalyvių pasiskirstymas pagal amžių

Projektų dalyvių pasiskirstymas pagal amžių	Nuo 25 m. iki 30 m.	Nuo 30 m. iki 35 m.	Nuo 35 m. iki 40 m.	Nuo 40 m. iki 45 m.	Nuo 45 m. iki 50 m.	Nuo 50 m. iki 55 m.	Nuo 55 m. iki 60 m. ir daugiau
Skaičius	2	4	18	22	7	10	5

Pagrindinis mūsų tikslas, įgyvendinant programą, parengti kiekvienam dalyviui užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų teikimo planą, kuris padėtų motyvuoti ilgalaikį bedarbį grįžti į darbo rinką. Planas kiekvienam dalyviui turi būti sudarytas individualiai, atlikus asmens poreikių ir galimybių įvertinimą, ir įgyvendinamas tik gavus dalyvio sutikimą.

12 lentelė. Priežastys kurios įtakoja bedarbybę

Priežastys kurios trukdo rasti darbą	Susisiekimas
	Priklausomybė alkoholiui/narkotinėms medžiagoms
	Įsiskolinimai
	Išsilavinimo stoka
	Psichologinės problemos

Dauguma dalyvių ilgalaikiai piniginės socialinės paramos gavėjai, priklausomi nuo alkoholio ir nuo narkotinių medžiagų, patiriantys socialinę riziką asmenys, turintys didelių sveikatos problemų.

Nedirbančių asmenų atveju vadybininkas, įvertinęs dalyvių poreikius, organizuoja psichologo paslaugų, pavėžėjimo, priklausomybių specialisto teisininko paslaugų pirkimą..

2022 m. buvo nupirktos psichologo, pavėžėjimo į darbą, priklausomybių specialisto, teisininko paslaugos.

13 lentelė. Suteiktų paslaugų skaičius vienam asmeniui

Suteikta paslaugų	2020 m.	2021 m.	2022 m.
	Asmenų gavusių paslaugas skaičius	Asmenų gavusių paslaugas skaičius	Asmenų gavusių paslaugas skaičius
Konsultavimas	21	26	54
Informavimas	15	19	73
Tarpininkavimas	9	5	20
Atstovavimas			8
Asmeninio asistento paslaugos	2	0	0
Pavėžėjimo į darbą	3	5	6
Individualus psichologinis konsultavimas	39	41	48
Priklausomybių specialisto paslaugos	35	39	62
Teisininko paslaugos	27	22	23
Palydomoji			5

V SKYRIUS PERSONALAS

Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 9 d. sprendimu Nr. T-146 “Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 25 d. sprendimo Nr. T-280 “Dėl didžiausio leistino darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto, pareigybių skaičiaus Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, patvirtinimo” pakeitimo” patvirtintas didžiausias leistinas, darbuotojų dirbančių pagal darbo sutartį ir gaunančių darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto, pareigybių skaičius – **47, 25**.

Zarasų rajono socialinių paslaugų centro personalas skirstomas: į tiesiogiai su paslaugų gavėjais dirbantys ir netiesiogiai su paslaugų gavėjais dirbantys (administracinis, ūkinis). Tiesiogiai su paslaugų gavėjais dirbančio personalo pareigybių skaičius nustatomas pagal paslaugų gavėjų skaičių, amžiaus ir negalios pobūdį, vadovaujantis darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvais.

Iš Savivaldybės biudžeto finansuojamos **31,25** pareigybės, iš Valstybės tikslinių dotacijų finansuojamos – **16** pareigybės.

14 lentelė. Pareigybių sąrašas

ADMINISTRACIJA	
Direktorius	1
Vyr. buhalteris	1
Buhalteris	0,5
Ūkvedys	1
BENDROSIOS PASLAUGOS	
Individualios priežiūros darbuotojas	1
DIENOS SOCIALINĖ GLOBOS TARNYBA	
Vyr. socialinis darbuotojas	0,5
Socialinis darbuotojas	0,5
Individualios priežiūros darbuotojas	5,25
PAGALBOS Į NAMUS TARNYBA	
Socialinis darbuotojas	0,5
Individualios priežiūros darbuotojas	10
NAKVYNĖS NAMAI	
Socialinis darbuotojas	0,5
Individualios priežiūros darbuotojas	4
KRIZIŲ CENTRAS	
Socialinis darbuotojas	0,5
Individualios priežiūros darbuotojas	3
Psichologas	0,5
PARAMOS ŠEIMAI TARNYBA	
Atvejo vadybininkas	4
Socialinis darbuotojas, dirbantis su šeimomis	10,5
Individualios priežiūros darbuotojas	1
GLOBOS CENTRAS	
Socialinis darbuotojas	1
Atestuotas socialinis darbuotojas	1
Viso:	47,25

2021 m. rugpjūčio mėn. buvo parengtas ir patvirtintas Zarasų rajono socialinių paslaugų centro darbuotojų ir direktoriaus profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašas.

Pagrindinis kvalifikacijos tobulinimo tikslas – sudaryti sąlygas ir skatinti Centro darbuotojus įgyti ir plėtoti savo kompetencijas siekiant užtikrinti aukštą teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

Numatyti pagrindiniai profesinės kompetencijos tobulinimo uždaviniai:

- išsiaiškinti Centro darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimosi poreikius;
- tenkinti Centro darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimosi poreikius gauti kokybiškas profesinės kompetencijos tobulinimosi paslaugas, sudaryti sąlygas dalyvauti profesinės kompetencijos tobulinimosi renginiuose;
- skatinti, kad darbuotojai profesinės kompetencijos tobulinimosi metu įgytas žinias ir gebėjimus aktyviai taikytų savo praktinėje veikloje ir gerintų teikiamų socialinių paslaugų kokybę;
- didinti darbuotojų atsakomybę už darbo rezultatus, skatinti domėtis ir diegti socialinio darbo naujoves ir kūrybiškai, sėkmingai dirbti, sprendžiant visuomenėje kylančias socialines problemas;

▪ plėtoti socialinių darbuotojų bendradarbiavimą, dalinimąsi gerąją patirtimi siekiant socialinių paslaugų teikimo proceso gerinimo.

Centro darbuotojų kvalifikacijos kėlimas ir tobulinimasis vykdomas planingai, vadovaujantis kasmet sudaromu planu. Plano, o kartu ir darbuotojų kvalifikacijos ir tobulinimosi struktūrą bei kryptis lemia keli faktoriai: darbuotojų tobulinimąsi bei socialinį darbą reglamentuojantys teisės aktai, atliekamo darbo specifika. Buvo atlikta darbuotojų apklausa kaip jie vertina nuolatinio mokymosi ir tobulinimo galimybes.

Zarasų rajono socialinių paslaugų centro (toliau – Centras) turi 2021 m. gruodžio 3 d. patvirtintą Darbuotojų samdymo ir išsaugojimo politiką (toliau- Politika), kuri reglamentuoja darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – Darbuotojai), atrankos į laisvas darbo vietas organizavimo, darbuotojų motyvacijos, adaptacijos ir išsaugojimo tvarką.

Tvarkoje numatytos darbuotojų išsaugojimas ir motyvacijos priemonės: galimybių darbuotojams kelti savo profesinę kvalifikaciją suteikimas, apmokant kvalifikacijos išlaidas, priemonių skyrimas (už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas, atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, bet neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės), karjeros galimybių suteikimas, atostogų laiko derinimas, lankstaus darbo grafiko nustatymas, sąlygų sudarymas dalyvauti veiklos planavimo, sprendimų priėmimo procese ir k. t.

Siekama, kad įstaigoje dirbtų kvalifikuoti ir patyrę specialistai. Suteikiama galimybė kelti kvalifikaciją. Zarasų rajono socialinių paslaugų centras siekia būti ta vieta, kur darbuotojai galėtų visapusiškai realizuoti savo galimybes ir idėjas. Maksimaliai tenkinant klientų poreikius, siekiama geros bendro darbo atmosferos, gerų darbo sąlygų ir socialinio saugumo įstaigos darbuotojams.

VI SKYRIUS FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

Įstaigos buhalterinė apskaita vykdoma vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartais (VSAFAS), kitais teisės aktais, reglamentuojančiais buhalterinę apskaitą bei aktualiomis jų redakcijomis ir tvarkoma programos pagalba „Biudžetas VS“. Programoje dirbama su visais moduliais. Atsargų, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto apskaita tvarkoma pinigine ir kiekiene išraiška pagal materialiai atsakingus asmenis kompiuterinėje programoje „Biudžetas VS“.

Užtikrinant, kad įstaigos finansinė būklė (turtas, grynasis turtas, finansavimo sumos ir skolos), taip pat surenkamos pajamos ir patiriamos sąnaudos būtų tiksliai ir teisingai parodytos finansinėje apskaitoje ir atskaitose, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (VSAFAS) nuostatos.

Zarasų socialinių paslaugų centro apskaitos politika buvo įgyvendinama pagal 2019 m. balandžio 26 d. Zarasų socialinių paslaugų centro direktoriaus įsakymu Nr. V-65 patvirtintą Zarasų rajono socialinių paslaugų centro buhalterinės apskaitos politiką. Centro įvairių lėšų apskaitai tvarkyti ataskaitiniu laikotarpiu buvo naudojamos 7 banko sąskaitos AB banke „Swedbank“.

Centras savo veikloje įgyvendina Socialinių paslaugų, paramos ir sveikatos priežiūros programos 02 uždavinio „Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą ir kokybišką socialinę paramą“ priemonę „Užtikrinti Zarasų rajono socialinių paslaugų centro veiklą“.

15 lentelė. Programos sąmatų asignavimų sumų palyginimas

Finansavimo šaltiniai	Skirtos lėšos (Eur)			Faktiškai patirtos išlaidos (Eur)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	307, 50	361,66	444,60	306, 49	359,53	443,44
Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	67, 20	73,60	87,90	66, 29	64,70	87,70
Spec. lėšos (SP)	25, 00	26,60	36,30	20, 98	18,04	35,38
Valstybės tikslinių dotacijų biudžeto lėšos (VD)	24, 40	18,30	22,30	20, 72	17,63	9,83

Valstybės tikslinių dotacijų biudžeto lėšos (VD)	233,90	243,30	363,20	216,22	241,82	303,52
Viso:	658,00	723,46	954,30	630,71	701,72	879,78

16 lentelė. Patirtų išlaidų palyginimas

Išlaidos pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius	Savivaldybės biudžeto lėšos (SB) (Eur)			Spec. lėšos (Eur)			Valstybės tikslinių dotacijų biudžeto lėšos (VD) (Eur)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Darbo užmokestis	306,40	353,50	452,52	8,60	2,23	15,51	230,70	253,10	298,08
Soc. draudimo įmokos	4,40	5,80	7,23	0,00	0,40	0,03	2,60	3,70	4,18
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos :									
Ryšių paslaugos	1,30	1,40	1,23	0,40	0,10	0,36	0,00	0,00	0,00
Transporto išlaikymas	0,00	0,00	0,00	1,20	1,30	1,20	0,00	0,00	0,00
Ūkio inventoriaus įsigijimo išlaidos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Komunalinės paslaugos	10,30	14,00	10,84	6,50	8,00	10,99	0,00	0,00	0,00
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	0,00	0,00	0,00	1,70	3,00	2,50	0,00	0,00	0,00
Kvalifikacijos kėlimas, mokymai	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	3,50	1,90	10,00
Kitų prekių, paslaugų išlaidos	49,80	47,60	57,90	2,50	2,70	4,79	0,00	0,00	0,00
Darbdavio socialinė parama	0,60	1,00	1,42	0,00	0,00	0,00	0,10	0,70	1,09
Iš viso:	372,8	424,2	531,14	20,9	18,0	35,38	236,9	259,4	313,35

Vykdamas programos sąmatas, faktiškai patirtos išlaidos 2022 m. neviršijo patvirtinto asignavimo plano. Visos įstaigai skirtos lėšos panaudotos pagal Programos sąmatose patvirtintas ekonominės klasifikacijos straipsnius ir paskirtį.

VII SKYRIUS CENTRO DARBO ORGANIZAVIMAS

Centras dirba vadovaudamasis Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. patvirtintu Metiniu socialinių paslaugų planu, Zarasų rajono socialinių paslaugų centro parengtu 2020 m. Veiklos planu. Įstaigoje patvirtinti darbuotojų darbą reglamentuojantys dokumentai, sudaryti darbuotojų pareigybių aprašymai, darbų saugos ir sveikatos instrukcijos, priešgaisrinės saugos instrukcijos, vidaus darbo tvarkos taisyklės.

Dokumentų valdymas ir dokumentų saugojimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu, Lietuvos Respublikos archyvo fondo nuostatais, Dokumentų rengimo, Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis.

Ataskaitiniu laikotarpiu savo kompetencijai priskirtais klausimais pasirašiau sutartis ir įsakymus veiklos, personalo, komandiruočių, atostogų klausimais, organizavau ir kontroliavau jų vykdymą.

Veiklos įsakymai. 2022 m. buvo parengti 108 direktoriaus įsakymai personalo klausimais ir 26 direktoriaus įsakymai veiklos klausimais. Sudarytos 172 darbo sutartys, darbo sutarčių pakeitimai ar papildymai.

Gauti, siunčiami dokumentai, sutartys. 2022 m. buvo išsiųstas 991 raštas, gauti 168 raštai, sudaryta 5 sutartys su įvairiais paslaugas, prekes teikiančiomis įmonėmis ir su individualią veiklą vykdančiais asmenimis.

Viešieji pirkimai. Viešieji pirkimai Zarasų rajono socialinių paslaugų centre vykdomi vadovaujantis aktualiomis teisės aktų redakcijomis, reglamentuojančiomis viešuosius pirkimus. Centre yra patvirtintos Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklės. Jos paskelbtos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (CPV IS).

Priešgaisrinė sauga organizuojama vadovaujantis teisės aktais reglamentuojančiais gaisrinę saugą ir gaisrinėmis saugos taisyklėmis. Centre įrengta priešgaisrinė signalizacija, patvirtinta priešgaisrinės saugos instrukcija, darbuotojai nuolat apmokami ir instruktuojami. 2020 m. liepos 31 sudaryta sutartis su UAB "MagElita" dėl priegaisrinės signalizacijos aptarnavimo. 2022 m. buvo atliekamas planinis priešgaisrinės saugos įstaigos patikrinimas, pažeidimų nustatyta nebuvo.

Darbų sauga ir sveikata.

Siekiant apsaugoti darbuotojus nuo profesinės rizikos ir tokią riziką sumažinti, Centras veiklą organizuoja vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais darbuotojų sveikatą. Parengtos ir patvirtintos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos. Visi darbuotojai instruktuojami ir pagal grafiką tikrinasi sveikatą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 527 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 3 d. nutarimo Nr. 1386 „Dėl pavojingų darbų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimu“, socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis pareigybė įtraukta į Vyriausybės patvirtintą pavojingų darbų sąrašą ir turi būti taikomi papildomi darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai. **Pavojingas darbas** – darbas, pasižymintis didesne profesine rizika, kuriai esant traumos ar kitokia darbuotojo sveikatos pakenkimo tikimybė dėl kenksmingo ir (ar) pavojingo darbo aplinkos veiksnio (veiksnių) poveikio yra didesnė.

Profesinės rizikos vertinimas socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, lankomosios priežiūros darbuotojų, socialinio darbuotojo padėjėjų atliktas, vadovaujantis Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, patvirtintais LR socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-457/V-961. Darbuotojai su profesinės rizikos vertinimo duomenimis supažindinti.

2021 m. spalio mėn. buvo parengta Profesinės rizikos (biologinių veiksnių –COVID 19) įvertinimo ir kontrolės – prevencijos priemonių planas įstaigai. Planą parengė UAB „SDG“.

2021 m. gruodžio 20 d. planinį įstaigos patikrinimą atliko Lietuvos Respublikos Valstybinės darbo inspekcijos Panevėžio teritorinio skyriaus atstovai.

Civilinė sauga. Patvirtinti ir vykdomi Civilinės saugos veiklos, darbuotojų civilinės saugos mokymo planai, organizuoti mokymai, paskaitos, funkcinės pratybos.

Finansų ir materialinio turto kontrolę vykdo direktorė: kontroliuoja ūkines operacijas (teikiamų paslaugų ir perkamų prekių kokybės ir atitikties sudarytoms sutartims, ir kitiems susijusiems dokumentams patikrinimas, dalyvavimas teikiant paslaugas, dalyvavimas priimant prekes ir kt.), pasirašydama finansinę atskaitomybę, peržiūri balanso straipsnių pasikeitimus, išlaidų sąmatos vykdymo rezultatus, atsiskaitymų būklę ir aptaria tolimesnę strategiją su Centro buhalteriu, specialistais. 2021 m. gegužės 13 d. buvo patvirtinta Zarasų rajono socialinių paslaugų centro vidaus kontrolės politika. Zarasų rajono socialinių paslaugų centro Vidaus kontrolės politika reglamentuoja vidaus kontrolės organizavimą Įstaigoje, detalizuoja Įstaigos vidaus kontrolės politikos turinį, įvardijami vidaus kontrolės tikslai, principai, elementai, dalyviai, vidaus kontrolės analizė ir vertinimas, bei reglamentuoja informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą ir veikimą Įstaigoje teikimo tvarką.

VIII SKYRIUS PASLAUGŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Kokybinius darbo rezultatus gauname vertindami paslaugų gavėjų pastebėjimus ir vertinimus, atlikdami anketines apklausas, vykdydami apklausas, raštu ar žodžiu.

Direktorė kartu su įstaigos darbuotojais aptaria veiklos kiekybinius ir kokybinius rezultatus, juos vertina, numato pagrindines gaires gerinant paslaugų kokybę, bei veiklos prioritetus atsižvelgdama į klientų poreikius ir lūkesčius, paslaugų vertinimo nuomonę.

Operatyviai reaguojama į paslaugų gavėjų skundus ir pasiūlymus, vykstama į klientų namus, sudėtingesniais atvejais organizuojami specialistų komandos pasitarimai, atskiri atvejai aptariami personalo susirinkimuose, pasitarimuose. Centro veiklos priežiūrą vykdo ir socialinių paslaugų teikimo kokybę tikrina Zarasų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius.

Vienas iš svarbiausių Centro uždavinių - gerinti teikiamų paslaugų kokybę, plėsti jų įvairovę. Įstaiga stengiasi lanksčiai ir operatyviai reaguoti į klientų problemines situacijas, pasiūlydama jiems pačias profesionaliausias socialines paslaugas.

2021 m. gegužės 13 d. buvo patvirtinta Zarasų rajono socialinių paslaugų centro paslaugų kokybės politika.

Kokybės politikos tikslai:

- profesionaliai teikti kokybiškas ir kvalifikuotas paslaugas, atitinkančias teisės aktus, paslaugų gavėjų lūkesčius ir poreikius;
- užtikrinti teikiamų paslaugų saugumą paslaugų gavėjams bei darbo aplinkos saugumą darbuotojams;
- nuolatos kelti Centro darbuotojų kompetenciją ir kvalifikaciją;
- skatinti darbuotojų iniciatyvą, gerinant paslaugų kokybę;
- siekti abipusiai naudingo bendradarbiavimo su partneriais;
- įgyvendinti kokybės politiką, užtikrinti jos tinkamumą ir sklaidą.

Zarasų rajono socialinių paslaugų centre pastoviai atliekami bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybės tyrimai. Apklausiant socialinių paslaugų gavėjus, jų artimuosius, šeimos narius, globėjus, rūpintojus, siekiant iširti jų nuomonę apie teikiamų socialinių paslaugų kokybę bei išsiaiškinti svarbiausius aspektus, kuriuos reikia tobulinti. Siekiant efektyviau teikti socialines paslaugas, bei apklausiant darbuotojus, siekiant įvertinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę, darbo organizavimo efektyvumą, išanalizuoti, kaip jie vertina savo darbo aplinką, išsiaiškinti, su kokiais sunkumais susiduria teikdami paslaugas. Taip pat atliekami ir dienos socialinės globos asmens namuose kokybės tyrimai bei vykdomos patikros paslaugų teikimo vietose.

2022 m. Centras atliko socialinių paslaugų gavėjų, jų artimųjų apklausas. Apklaustos atliktos 2022 m. rugsėjo mėn., apklausti paslaugų gavėjai, jų artimieji, atliktos patikros socialinių paslaugų teikimo vietose – paslaugų gavėjų namuose.

Centro Pagalbos į namus ir dienos socialinės globos asmens namuose padalinyje buvo atliktos Zarasų miesto ir seniūnijų gyventojus aptarnaujančių individualios priežiūros darbuotojų (8) patikros. Buvo tikrinama ar paslaugų gavėjai patenkinti teikiamomis paslaugomis, darbuotojų profesionalumu ir k.t. Atlikus patikrinimus, su individualios priežiūros darbuotojais vyko aptarimas, išskiriant tikrintojų pastebėjimus bei rekomendacijas, darbuotojai įpareigoti atsižvelgti į tikrintojų rekomendacijas.

2022 m. rugsėjo mėn. atlikta Pagalbos į namus ir dienos socialinės globos asmens namuose padalinio paslaugų gavėjų anketinė apklausa. Apklausoje dalyvavo 30 pagalbos į namus gavėjų ir 5 dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjai. Paslaugų gavėjai dalyvavę apklausoje apie socialines paslaugas daugiausiai sužinojo iš medikų, artimųjų, pažįstamų, socialinių darbuotojų. Daugiausia paslaugų gavėjai apie socialines paslaugas sužinojo iš medikų (41%) ir artimųjų (25 %), socialinių darbuotojų (19 %), kaimynų (10 %), policijos pareigūnų, interneto, spaudos, televizijos ir k.t. Dauguma paslaugų gavėjų teigė, kad jų gyvenimo kokybė paslaugų teikimo metu pagerėjo (78 %), paslaugų teikimo metu pagerėjo nežymiai (14 %), liko tokia pati – (8 %). 82 % paslaugų gavėjų yra patenkinti teikiamomis paslaugomis. Apklausoje dalyvavę respondentai teigė, kad darbuotojai savo kompetencijos ribose operatyviai sprendžia paslaugų

gavėjams rūpimus klausimus, jie pasitiki paslaugas teikiančiais darbuotojais. Analizuojant pastabas ir pasiūlymus dėl pagalbos į namus kokybės, pastebima, kad paslaugų gavėjai norėtų jog nesikeistų darbuotojai, norėtų daugiau bendravimo, pasivaikščiojimo paslaugų.

Rekomenduojama ir toliau tobulinti darbuotojų žinias, įgūdžius ir kompetencijas, vykdyti individualius pokalbius, kurių metu analizuoti kylančius sunkumus, skirti daugiau dėmesio komunikacijai su paslaugų gavėjais.

Apibendrinant dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjų rezultatus, galima teigti, kad paslaugų gavėjai yra patenkinti teikiamomis paslaugomis, jaučia gyvenimo kokybės gerėjimą, paslaugų gavėjai daugiausia įvertino įvykusius teigiamus pokyčius namų aplinkos, mitybos, bendravimo, emocinės savijautos, asmeninės higienos srityse.

Rekomenduojama ir toliau tobulinti darbuotojų profesines kompetencijas, skatinti pozityvų bendravimą, bendradarbiavimą, įtraukiant paslaugų gavėjus į paslaugų teikimą bei jų planavimą, atkreipti dėmesį į išsakomus lūkesčius.

Socialiniams darbuotojams bendraujant su paslaugų gavėjų artimaisiais, buvo įvardinta, kad pasikeitė jų gyvenimo kokybė, teigė, kad gali dirbti, sumažėjo rūpesčių dėl artimųjų, atsirado galimybė skirti laiko savo poreikiams. Teikdami pastabas ir pasiūlymus įvardijo, kad kartais trūksta grįžtamojo ryšio iš darbuotojų, norėtų, kad paslaugas teikiantis darbuotojas nesikeistų ir būtų galimybė gauti daugiau paslaugų atsižvelgiant į asmens situaciją.

Rekomenduojama daugiau dėmesio skirti paslaugų gavėjų socialinės situacijos stebėjimui, bendravimui su paslaugų gavėjų artimaisiais, aptarti jų lūkesčius dėl paslaugų teikimo artimajam, atsižvelgti į poreikius skiriant socialines paslaugas.

2022 m. rugsėjo–spalio mėn., Centro Paramos šeimai padalinys atliko paslaugų gavėjų apklausa, kurios tikslas – iširti paslaugų gavėjų nuomonę apie teikiamų socialinių paslaugų kokybę bei išsiaiškinti svarbiausius aspektus, kuriuos reikia tobulinti, siekiant efektyviau teikti socialines paslaugas. Buvo apklausti 26 paslaugų gavėjai.

Remiantis gautais duomenimis, galima pastebėti, jog paslaugų gavėjai teigiamai vertina socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis darbą, pasitiki jiems socialinės priežiūros paslaugas teikiančiais socialiniais darbuotojais.

Anoniminės apklausos būdu paslaugų gavėjų buvo klausama ar specialistai sudarydami individualius pagalbos šeimai planus atsižvelgia į jų nuomones ir lūkesčius. 76 % respondentų patvirtino, kad į jų nuomonę atsižvelgiama, 16 %, kad atsižvelgiama iš dalies, 8 % respondentų mano, kad į nuomonę nėra atsižvelgiama.

Komunikacijos technologijų galimybės, informacinės visuomenės plėtra leidžia mažinti darbo sąnaudas, paspartinti darbo procesus, bet ir tobulinti teikiamų paslaugų kokybę, atsiranda galimybė operatyviai keistis informacija ir duomenimis su kitomis institucijomis. Galimybė naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis, komunikacinėmis priemonėmis skatina klientų aptarnavimo ir paslaugų teikimo modernizavimą. Kad būtų pasiekiami šie tikslai, reikalinga investuoti į kompiuterines technologijas.

IX SKYRIUS

VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

Zarasų rajono socialinių paslaugų centras siekia stiprinti materialinę bazę, kelti darbuotojų kvalifikaciją, gerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą, plėsti jų įvairovę. Tačiau išlieka dar vienas svarbus tolimesnės veiklos uždavinys – glaudesnės bendradarbiavimo galimybės su bendruomenėmis, nevyriausybinio ir privataus sektoriaus organizacijomis.

Socialinė darbuotoja, pavaduojanti direktorę

Renata Veličkienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Zarasų rajono socialinių paslaugų centras 300137144, Malūno g. 2, LT-32129
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ZARASŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO 2022 M. VEIKLOS ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-03-24 Nr. 14-4-(1.6 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Renata Veličkienė, pavaduojantis (-i)
Sertifikatas išduotas	RENATA VELIČKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-03-24 14:17:07 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-03-24 14:17:25 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-13 12:46:33 – 2024-07-11 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Zarasų rajono savivaldybės administracija, į.k. 188753461 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 12:39:44 iki 2024-12-19 12:39:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-03-24 14:18:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-03-24 14:18:15 Dokumentų valdymo sistema Avilys